

FÖRKORSA SIG, förkårrsa, v. r. 1. Se *Förhåpna sig*. — Betydde ursprungligen: Göra korstecknet af håpnad.

FÖRKORTA, förkårrta, v. a. 1. Göra kortare. Brukas både i fysisk och andelig mening. *F. ett skärp, ett bälte, en gördel. F. ett ord. F. ett tal. F. sitt lif*, taga lifvet af sig, antingen uppsåtligt genom våldsamma medel, eller ouppsåttligt genom fraseri, utsväfningar, o. s. v. *F. tiden*, sysselsätta sig, roa sig med något, så att man ej har ledsamt. — *Syn.* Se *Minska*; (ord) *Abbreviera*. — *F-s*, v. d. Blifva kortare, minskas.

FÖRKORTANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något förkortas.

FÖRKORTNING, f. 2. 1) Se *Förkortande*, n. 4. — 2) Förkortadt tillstånd. *Ordet är i sin f. oigenkänneligt. Synas i f.*, se förkortad ut. — 3) Det, som blifvit borttaget ifrån något, för att förkorta det. *F-en är hela två tum.* — 4) (gram.) Förkortadt ord. *Förklaring öfver f-arna i en ordbok.* — *Syn.* *Abbreviation*.

FÖRKROSSA, förkråssa, v. a. 1. 1) (egentl., föga brukl.) Helt och hållet krossa. — 2) (fig.) a) I grund förstöra, förderfva. *F. en fiende.* — b) Djupt nedslå ens sinne, förorsaka yttersta bedröfvelse. *F. någon med sitt förakt. Hans kallsinnighet f-de henne. Denna sorgepost f-de honom, f-de hans hjerta.* — *Syn.* Se *Krossa*. — Part. pass. *F-d* brukas äfv. adjektivt i bem. af: Djupt nedslagen, ytterst bedröfvad, t. ex.: *Ett f-t hjerta. En f. syndare*, djupt ångerfull.

FÖRKROSSANDE, n. 4. Handlingen, då man förkrossar; händelsen, omständigheten, då någon eller något förkrossas.

FÖRKROSSNING, f. 2. 1) Se *Förkrossande*. — 2) a) Förkrossadt tillstånd. — b) (teol.) Djupt ångerfullt tillstånd, hvaruti en syndare sig befinner. *En syndares f. Hjertats f.*

FÖRKRÄNKA, förkrännga, v. a. 1. Kränka ens heder, tala illa om, förtala. *Utan att vilja på något sätt f. henne, kan man dock säga, att hon är ganska klandervärd.* — *Förkränkande*, n. 4 o. *Förkränkning*, f. 2.

FÖRKUNNA, förkünna, v. a. 1. 1) Göra en något kunnigt, gifva kännedom, kunskap om något. *Jag f-r dig på förhand, att jag blir ond, om du ej gör, som jag sagt. F. någon en ledsam nyhet. Offentligen f. en seger. F. fienden krig. F. straff. F. en dom, se Afkunna.* — *Syn.* Se *Tillkännagifva*. — 2) Såsom förebådande tecken gifva tillkänna något tillkommande. *Delta tecken f-r intet godt. Molnet f-r regn.* — *Syn.* *Bebåda*, *Båda*, *Betyda*, *Förebåda*.

FÖRKUNNANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något förkunnas.

FÖRKUNNARE, m. 3. Den, som förkunnar.

FÖRKUNSKAP, förkunnskap, f. 3. Förberedande kunskap i ett ämne. Brukas föga, och nästan endast i plur.

FÖRKYLA, förtjyla, v. a. 2. Ådraga förkylning. *Han har f-t fötterna, magen.* — *F. sig*, v. r. Ådraga sig förkylning. *Han f-llt sig på sista baten så illa, att han sjuknade och dog.*

FÖRKYLNING, f. 2. Den genom en för kroppen skadlig öfvergång ifrån en varmare temperatur till en kallare i honom orsakade sjukliga förändring. *Ådraga sig en f. F-ar dro ofta dödliga.*

FÖRKÄRTA, se *Förkorta*.

FÖRKÄNNING, förkä'nning, f. 2. Kännning i kroppen på förhand af något förestående. *Hafva f. (f-ar) af en sjukdom.*

FÖRKÄNSLA, förtjä'nnsla, f. 1. Känsla, som man på förhand tycker sig erfara af något förestående, tillkommande. *En f. af paradiset's fröjd, af helvetets plågor.* — *Syn.* *Aning*.

FÖRKÄRLEK, förtjä'rlek, m. sing. Företrädesvis rådande kärlek, tillgifvenhet för någon eller något. *Hysa mycken f. för en person, för en viss sak. Bland starka drycker har han synnerlig f. för punsch. Med f. arbeta på något.*

FÖRKÄTTA, förtjä'ttra, v. r. 1. (t. *verketzern*) 1) Behandla som kättare; beskylla för kätteri; räkna bland kättare. — 2) (fig.) Beskylla någon för att vara tillgifven skadliga och förderfliga läror, idéer, o. s. v. — *Förkättrande*, n. 4 o. *Förkättring*, f. 2.

FÖRKÖP, förtjöp, n. 3. Handlingen, då man förekommer någon i uppköpet af en sak. Brukas mest i uttrycken: *Göra f., gå i f. för någon.*

FÖRKÖPA SIG, förtjöp'a, v. r. 2. Köpa sig till skada, antingen genom öfverdrifvet högt pris, eller genom någon olägenhet, som åtföljer köpet.

FÖRKÖPARE, förtjöp'are, m. 3. En, som gör förköp.

FÖRKÖRA, förtjöra, v. a. 2. Köra en häst så hårdt, att han tager skada. — *Syn.* *Spränga*.

FÖRLADDA, förlådda, v. a. 1. (föga brukl.) Instöta förladdningen i ett skjutgevär. — *Förladdande*, n. 4.

FÖRLADDNING, f. 2. Det, som instötes i en gevärspipa eller i en kanon utanpå sjelfva laddningen, för att tätt tilltrycka och qvarhålla denna.

FÖRLAG, förlåg, n. 3. (kem.) Det käril, som vid distillationer apteras till retorthalsen, och i hvilket det öfverdistillerade skall emottagas.

FÖRLAG, förlåg, n. 3. o. 3. 1) Bekostnaden af ett arbetsföretags utförande. Säges isynnerhet om böcker och skrifter. *Boken är utgifven på herr N:s f., på författarens eget f. Tryckt på herr N:s f.* — 2) Arbete, utgifvet eller utfördt på en persons bekostnad och hvar till denne i följe deraf har äganderätt. *Boken är hans eget f. Han säljer blott egna f-er.* Har sammansättningen Bokhandelsförlag. — *Syn.* *Förlagsvara*, *Förlagsartikel*, *Förlagsbok*. — 3) Förråd af saluvaror eller tillverkningar. *En köpman, som har stort f. (vanligare Varulager).* — Bildar sammansättningen Handelsförlag. — *Syn.* *Lager*. — 4) Förskott till bestridande af kostnaderna vid ett arbetes utförande, mot vissa betingade vilkor. *Gå i f., ligga i f. för någon.*

FÖRLAGSARTIKEL, förlagsartikkel, m. 2. pl. — *liklar*. Varuartikel, bok, skrift, tillverkad eller utgifven på någons förlag. Brukas i handelsstil, helst i bokhandelsväg. — *Syn.* Se *Förlag*, 2.

FÖRLAGSBOK, f. 3. pl. — *böcker*. Bok, utgifven på någons förlag. — *Syn.* Se *Förlag*, 2.

FÖRLAGSHANDEL, m. sing. Handel med förlagsartiklar.

FÖRLAGSMAN, m. 3. pl. — *män*. 1) Den, som går i förlag (förskott) för någon (t. ex. en handtverkare). — 2) (i bokhandelsväg) Den, som utgifver ett arbete på sitt förlag (bem. 1). — *Syn.* *Förläggare*.

FÖRLAGSOMKOSTNINGAR, f. 2. pl. De omkostningar, som åtfölja ett förlag.

FÖRLAGSRÄTT, m. sing. Rättigheten att förlägga (t. ex. böcker, skrifter).

FÖRLAGSÄGARE, m. 3. Den, som äger ett eller flera förlagsarbeten.

FÖRLÄMA, förläma, v. a. 1. 1) (egentl.) Göra lam. — 2) (fig.) I hög grad försvaga, för-